

28. 11. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

(Ne)osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů a podílů v obchodních korporacích

Ke konci tohoto roku končí osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů a podílů v obchodních korporacích ve formě, jak ji známe doposud. Tyto příjmy budou od roku 2025 osvobozené jen do výše 40 milionů korun.

Od vzniku reformované české daňové soustavy v roce 1993 byla do zákona o daních z příjmů začleněna ustanovení o osvobození od daně z příjmů fyzických osob pro příjmy z prodeje cenných papírů a podílů v obchodních korporacích, které je podmíněno dobou držby tohoto majetku. Doba držby rozhodná pro osvobození je v současnosti u cenných papírů 3 roky, u podílů v obchodních korporacích (s výjimkou cenných papírů) a kmenových listů 5 let. Tato doba se počítá ode dne nabytí cenného papíru nebo podílu do dne jejich převodu (prodeje) a pokud k prodeji dojde po 3, resp. 5 letech, příjmy z prodeje jsou osvobozené. Existuje však řada výjimek, kdy toto osvobození nelze uplatnit. Například v situaci, kdy cenné papíry nebo podíly jsou součástí obchodního majetku poplatníka, tj. jsou evidovány v rámci jeho podnikatelské činnosti. Rovněž nelze osvobození uplatnit v případě přijetí zálohy na prodej, která byla vyplacena před uplynutím doby potřebné pro osvobození, i když samotná kupní smlouva byla uzavřena po uplynutí této doby. V této souvislosti je nezbytné pamatovat na povinnost, že pokud fyzická osoba dosahuje příjmy osvobozené od daně vyšší než 5 milionů Kč, oznamuje tuto skutečnost finančnímu úřadu. Neoznámení těchto příjmů podléhá pokutě ve výši až 15 % z částky neoznámeného příjmu.

Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a podílů v obchodních korporacích je všeobecně známé a poplatníci na se něj při prodeji cenných papírů nebo podílů spoléhali. Novela zákona o daních z příjmů přijatá v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů však přinesla novinku. Příjmy z prodeje cenných papírů nebo podílů (jedná se o hrubý příjem, tedy nikoliv zisk z prodeje), které jsou z důvodu splnění doby držby osvobozené, se osvobodí jen do limitu 40 milionů Kč. Tento limit se uplatní souhrnně na veškeré příjmy z prodeje všech cenných papírů a podílů dosažené v jednom kalendářním roce.

Původní účinnost této limitace byla sjednocena s většinou ostatních ustanovení novely a měla se uplatňovat od roku 2024. V rámci legislativního procesu však byla účinnost posunuta na rok 2025. V průběhu přípravy novely zákona o daních z příjmů byly diskutovány různé varianty aplikace limitu pro osvobození. Schválené znění příslušných ustanovení nakonec zmírnilo dopad limitace osvobození pro poplatníky, kteří cenné papíry nebo podíly pořídili před rokem 2025. Zákon totiž umožňuje, že u příjmů z prodeje cenných papírů a podílů, u nichž se uplatní limit osvobození příjmů do výše 40 milionů Kč, se jako výdaj uplatní jejich tržní hodnota stanovená podle zákona o oceňování. Tržní hodnota se určí ke dni 31. prosince 2024 nebo ke dni prodeje, pokud se prodej uskuteční dříve a příjmy plynou až v roce 2025. Za tržní hodnotu je v kontextu zákona o oceňování považována částka, za kterou by měl být majetek směněn ke dni ocenění mezi nezávislým kupujícím a prodávajícím. Výdaj ve výši tržní hodnoty se uplatní v poměru osvobozených a zdaňovaných příjmů a efektivně tedy prodávající zdaní pouze zvýšení hodnoty cenných papírů nebo podílů od ledna 2025 do okamžiku prodeje.

V této souvislosti lze zmínit, že v současné době se navrhuje doplnění zákona o daních z příjmů o ustanovení, kdy obdobný režim osvobození včetně limitu 40 milionů Kč jako mají cenné papíry, by byl aplikován i na kryptoaktiva. Tato navrhovaná změna je v současné době předmětem jednání v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Držitelé kryptoaktiv by tedy měli zpozornět a sledovat vývoj legislativy s ohledem na tuto plánovanou změnu.

Jaké kroky držitelé cenných papírů nebo podílů v obchodních korporacích splňujících potřebnou dobu držby mají podniknout? Pokud předpokládané příjmy z prodeje cenných papírů a podílů splňujících podmínku stanovené doby držby nepřesáhnou 40 milionů Kč, pro připomenutí v souhrnu za kalendářní rok, není třeba podnikat žádné kroky a osvobození se uplatní stejně jako v minulosti. Pokud prodávající očekává příjmy z prodeje přesahující 40 milionů Kč ročně a příjmy bude inkasovat až po roce 2024, je vhodné již nyní zvážit zadání přípravy znaleckého posudku na ocenění tržní hodnoty těchto cenných papírů nebo podílů. Zpracování posudku zpětně, pokud by samotný prodej probíhal po mnoha letech, může totiž být, zejména z hlediska dostupnosti všech potřebných informací, poměrně komplikované. Je však třeba připomenout, že uplatnění výdaje ve výši ocenění nemusí být přípustné v některých situacích, jako například po uskutečnění budoucí přeměny obchodní korporace. V těchto případech je nezbytné posoudit konkrétní aspekty jednotlivých transakcí.

Na závěr lze dodat, že bude zajímavé sledovat, zda a jakým způsobem se osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů a podílů v obchodních korporacích bude v České republice vyvíjet a zda osvobození a v jaké formě bude zachováno. Pro zajímavost lze uvést, že míra zdanění příjmů z prodeje těchto majetků je v rámci států v Evropské unii velmi rozdílná. Od zdanění vysokou sazbou daně (například Dánsko, kde se sazba daně u takových příjmů obecně uplatňuje ve výši až 42 %) až po úplné osvobození, které však bývá, obdobně jako v České republice, podmíněno splněním různých podmínek. Státy, kde je možné tyto příjmy osvobodit, jsou však v menšině.

Ing. Luděk Vacík
Head of Tax

Ing. Vladimír Hejduk
Daňový poradce / Partner

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

GEMINI Center
Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4

Tel.: +420 224 216 212
Fax: +420 224 215 823
e-mail: paha@rowan.legal

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)